

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Directie Informatiebeleid -
CIO**

iRealisatie

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 5 1 2e
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

2 juni 2023

Aantal pagina's

5

memo

Nota beschikbaar houden gezondheidsgegevens CoronaCheck

Aan PDC-V

Vraagstelling

Na het verlopen van de DCC verordening verliest het Ministerie van Volksgezondheid de verwerkingsbevoegdheid die ten grondslag ligt aan het huidige CoronaCheck stelsel. Daaruit vloeit een mogelijk besluit voort van de minister om dit systeem per 1 juli uit te schakelen. Bij het uitschakelen van dit systeem inclusief de applicaties, verliest de burger in principe de toegang tot de gezondheidsgegevens en DCC bewijzen die ze bij de overheid op hebben gevraagd en hebben gekregen op hun device. Dit kan schadelijk zijn voor het vertrouwen van de burger in de digitale overheid. Om te voorkomen dat burgers ervaren dat hun data wordt 'afgenomen' door de overheid, heeft de Programmadirectie Covid-19 Volksgezondheid (PDCV) op 02/06/2023 aan iRealisatie de volgende vraag gesteld: 'Kunnen de vaccinatiegegevens die mensen nu op hun telefoon hebben voor hen beschikbaar blijven (zonder QR code en zonder criteria als toegangsbewijs)?'

Hieronder volgt het antwoord van iRealisatie op deze vraag, waarbij specifiek in wordt gegaan op vier vraagstukken:

- Wat is er technisch mogelijk?
- Wat zijn de juridische overwegingen bij deze scenario's?
- Wat zijn de financiële gevolgen van deze scenario's?
- Wat zijn andere belangrijke overwegingen bij deze keuze?

Hoe kunnen burgers hun gegevens behouden?

Na intern overleg met technische, juridische en privacy experts en beraad met WJZ, komt iRealisatie tot de conclusie dat er drie scenario's mogelijk zijn om burgers na 1 juli toegang te laten houden tot hun gezondheidsgegevens in de CoronaCheck app. We noemen deze scenario's *bewijsbehoud*, *gegevensbehoud* en *printportaal*. In tabel I wordt elk scenario kort toegelicht.

Directie Informatiebeleid -
CIO
RDO

Datum
9 januari 2023

Optie	Burger ervaart	Technische uitwerking
Gegevens-behoud	Na 1 juli wordt een app-update geforceerd. Na deze update kan een burger géén nieuwe gegevens ophalen. Eerder opgehaalde vaccinatie- en testgegevens kunnen getoond worden. Daarnaast wordt de optie toegevoegd om de gegevens - niet de bewijzen - lokaal te exporteren.	- App update om te voorkomen dat events verwijderd worden met verplichte versie update. - Tekstuele veranderingen - 'Gegevens ophalen' functie en gerelateerde logica uit app halen
Bewijs-behoud	Na 1 juli wordt een app-update geforceerd. Na deze update kan een burger géén nieuwe gegevens ophalen. Eerder opgehaalde gegevens kunnen getoond worden. Alle DCC bewijzen (en QR codes) die vóór 1 juli gegenereerd zijn, worden nog getoond. Daarnaast wordt de optie toegevoegd om de gegevens (incl. bewijzen) lokaal te exporteren (in .pdf).	- App update om te voorkomen dat events verwijderd worden met verplichte versie update. - Tekstuele veranderingen - 'Gegevens ophalen' functie en gerelateerde logica uit app halen - DCC export mogelijkheid op telefoon mogelijk maken
Printportaal	Bericht bij openen van app dat burger voor 1 juli naar het online printportaal moet gaan om een bewijs te downloaden dat nog minimaal 1 jaar geldig is. Burgers die bewijzen in hun app geladen hebben (uitzonderingsroutes) en geen koppelcode meer hebben, kunnen geen nieuw bewijs krijgen. Na 1 juli gaat de app en het online printportaal uit en moeten burgers bij zorgaanbieders hun gegevens opvragen.	Functionaliteit voor berichtgeving in-app bestaat sinds de laatste update.

Wijzigingen in applicaties kosten tijd om te ontwikkelen, daarnaast moeten updates goed getest worden en moeten nieuwe versies geaccepteerd worden door de appstores. Door deze afhankelijkheid zijn de tijdspaden kort, maar zijn - bij start van deze werkzaamheden uiterlijk 5 juni - in ieder geval de opties *gegevensbehoud* en *bewijsbehoud* technisch en praktisch met grote zekerheid haalbaar voor de 1 juli deadline

Directie Informatiebeleid –
CIO
RDO

Datum
9 januari 2023

Juridische overwegingen

Aangaande juridische overwegingen zijn twee overwegingen van belang: verwerkt het ministerie nog gegevens van burgers en blijft de minister nog verwerking verantwoordelijke voor de app. Met het vervallen van de DCC verordening vervalt de grondslag voor de minister voor beide.

Gegevensverwerking door de minister

In alle hierboven geschetste scenario's is met ingang van 1 juli 2023 het CoronaCheck stelsel niet meer operationeel. Als (in de scenarios gegevensbehoud en *bewijsbehoud*) de app update op 1 juli live gaat, kan de CoronaCheck na 30 juni geen gegevens meer ophalen en laat alleen nog maar gegevens m.b.t. COVID-19 vaccinaties zien die tot en met 30 juni in de app – lokaal – zijn opgehaald. Na 30 juni is er dan geen gegevensverkeer meer tussen MinVWS en de app, en vindt ook geen ondertekening meer plaats door de minister VWS. De gegevens die al in de app stonden worden statisch opgeslagen en niet meer door de achterliggende systemen bijgewerkt. COVID-19 vaccinaties van na die datum komen dus niet in de app. Gebruikers van de app worden daarmee na 30 juni zelf verantwoordelijk voor de gegevens in de app.

Een belangrijke notitie bij bovenstaande aanpak is wel dat de burger goed geïnformeerd dient te worden over de wijziging in verantwoordelijke partij.

Verwerkingsverantwoordelijke voor de applicatie

Tot 30 juni is de Minister verwerkingsverantwoordelijk de applicatie. WJZ adviseert dat de minister alleen niet meer verwerkingsverantwoordelijke kan zijn als hij op geen enkele wijze invloed kan uitoefenen op de applicatie. Als gevolg daarvan is de enige mogelijke optie waarvan WJZ aangeeft dat deze eventueel mogelijk zal zijn:

- MinVWS publiceert voor 1 juli een laatste versie van de applicatie naar de AppStore en stelt deze versie als 'required'. In de App store blijft deze applicatie aangeboden, maar burgers die de applicatie nieuw downloaden (in tegenstelling tot updaten) kunnen niets meer met de applicatie.
- Wanneer burgers de applicatie openen na 1 juli, wordt hen ontboden om de app naar de laatste versie te updaten om te blijven gebruiken.
- Ze downloaden hierbij de geüpdatet versie uit de appstore, VWS heeft daar niets meer mee te maken.
- Als burgers deze update doen, houden ze nog hun gegevens en bewijzen in de applicatie – als een plaatje.
- Er worden na 1 juli géén updates meer aangeboden door MinVWS, ook niet als er bugs gevonden worden of een datalek.

Bovenstaande situatie laat onverlet dat de minister in het geval van een app die beschikbaar blijft, altijd een 'killswitch' moet hebben vanuit veiligheidsoverweging (zie volgende hoofdstuk). Deze configuratie optie, die alleen 'gepusht' kan worden door het ministerie, wordt door WJZ alsnog gezien als grond om de minister aan te wijzen als verwerkingsverantwoordelijke. Alleen met toestemming van de burger kan de minister deze optie behouden. WJZ raadt deze optie af vanwege de relatie tussen burger en overheid.

Wanneer gekozen wordt voor scenario *printportaal*, wat neerkomt op het uitschakelen van de app op 1 juli, zijn er geen juridische overwegingen anders dan eerder beschreven.

Directie Informatiebeleid –
CIO
RDO

Datum
9 januari 2023

Veiligheidsoverwegingen

Vanuit veiligheidsoverweging wordt aangeraden om voor het scenario bewijsbehoud te gaan. Dit heeft als reden dat met deze optie er nog gecontroleerd kan worden of de informatie in de applicatie op enig moment valide is geweest zoals ondertekent door de minister en de burger daarmee het beste geholpen is.

Daarnaast zijn zowel scenarios *gegevensbehoud* en *bewijsbehoud* niet wenselijk omdat met deze update een aantal van de beveiligingsmaatregelen zoals eerder doorgevoerd ongedaan worden gedaan. De originele app ververst de bewijzen namelijk onder water op regelmatige basis, om eventuele vervalsing bij de bron te vermijden. Daarnaast werden met deze verversing de business rules voor het generen van een DCC steeds geactualiseerd.

Ook is de onmogelijkheid van het doorvoeren van updates een probleem gezien vanuit veiligheid. Er kunnen dan namelijk ook geen beveiligingsupdates meer doorgevoerd worden. Als er na 1 juli een probleem geconstateerd wordt in de applicatie, dan moet de minister nog een mogelijkheid hebben om de applicatie uit te zetten, om bijvoorbeeld een datalek te voorkomen. De enige optie om die mogelijkheid te behouden is door een killswitch in de configuratie beschikbaar te houden.

Financiële gevolgen

Financieel gezien zijn er twee opties: (1) de app en het printportaal gaat op 1 juli uit of (2) een 'archief-versie' van de app (zoals beschreven in de scenario's gegevensbehoud en bewijsbehoud) blijft na 1 juli beschikbaar en het printportaal gaat op 1 juli uit. Zoals eerder aangegeven zullen er in beide gevallen tot eind 2023 financiële middelen nodig zijn om op degelijke wijze de applicatie te archiveren en lopende contracten af te sluiten.

In het geval er na 1 juli nog een app beschikbaar blijft in de app stores zijn er additionele uitgaven nodig. In dit geval moet iRealisatie:

- De applicatie onderhouden en beschikbaar houden door o.a. de config te hosten.

De totale kosten voor het beschikbaar houden van een app zijn afhankelijk van de periode waarin MinVWS deze applicatie live wil houden. Als deze applicatie tot eind 2023 beschikbaar moet blijven met updates worden de additioneel kosten geschat op € 200.000. Zonder updates worden deze kosten nog significant minder. In deze inschatting is iRealisatie ervan uitgegaan dat er geen helpdesk meer beschikbaar is. Er zijn middelen binnen iRealisatie aanwezig om deze kosten te dekken. Als de minister deze applicatie in 2024 nog beschikbaar wil houden moet er een nieuwe kosteninschatting gemaakt worden.

Overige overwegingen

Voor de scenario's *gegevensbehoud* en *bewijsbehoud* is het belangrijk dat burgers **vóór 1 juli** nog hun app openen en al hun gegevens ophalen bij zorgaanbieders. Na 1 juli kunnen geen nieuwe gegevens opgehaald worden, óók niet van vaccinaties of testen van voor 1 juli. Voor het scenario *printportaal* moeten burgers vóór 1 juli via de CoronaCheck website hun bewijzen downloaden. iRealisatie raad daarom aan een nationale informatiecampagne op te starten om burgers hiervan op de hoogte te brengen.

Directie Informatiebeleid -
CIO
RDO

Datum
9 januari 2023

De scenario's *gegevensbehoud* en *bewijsbehoud* zijn beide noodgrepen. Daarom adviseert iRealisatie om deze archief-applicatie een beperkte periode in losgekoppelde archief-vorm beschikbaar te houden, om burgers de kans te geven hun gegevens te exporteren, en deze daarna uit te schakelen.

Advies iRealisatie

Het advies van iRealisatie is om zowel scenario *printportaal* als *bewijsbehoud* uit te voeren. Als scenario *bewijsbehoud* niet als geschikt wordt geacht, adviseert iRealisatie om voor scenario *gegevensbehoud* te kiezen.

5.1.2e